

فصلنامه

پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

سال پنجم، شماره ۱۵، تابستان ۱۳۹۸

▶ ONLINE ISSN: 2538-533X

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

jammr.ir

OPEN ACCESS

CC BY 4.0 DEED
Attribution 4.0 International

فصلنامه پژوهش های کاربردی مدیریت بازار

Journal of Applied Managerial Market Research

JAMMR

صاحب امتیاز و سردبیر: علی ایرانمنش

مدیر مسئول: دکترالهام هادی نجف آبادی

فصلنامه پژوهش های کاربردی مدیریت بازار

ویژاستار: زهرا شیردره

هیئت تحریریه: دکتر پیمان غفاری، دکتر شراره رخشان، دکتر مجتبی رحمانی، مهندس رضا ایرانمنش، مهندس محمد شریعتی، مهندس محمد هادی.

JAMMR

کد پستی: ۸۱۹۹۸۶۵۸۵۳

تلفن: ۰۳۱۳۱۳۱۹۶۶۸

پست الکترونیک: info@jammr.ir

وب سایت: www.jammr.ir

بررسی تاثیر اجتماعی- فرهنگی رویدادهای گردشگری بر حمایت از توسعه گردشگری از طریق نقش میانجی رضایت (مورد مطالعه: رویداد آئینی زارخاک در روستای قورتان)

بهاره بستام رخ

دکتر محمد زاهدی

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

چکیده Journal of Applied Managerial Market Research

پژوهش حاضر به بررسی اجتماعی- فرهنگی رویداد آئینی زارخاک در روستای قورتان بر حمایت از توسعه

گردشگری از طریق نقش میانجی رضایت می‌پردازد. این پژوهش از جنبه هدف، کاربردی - توسعه‌ای و از حیث

ماهیت و روش توصیفی پیمایشی و با استفاده از ابزار پرسشنامه انجام شده است. برای تجزیه و تحلیل نتایج از روش

های آماری تحلیل عاملی تاییدی، آزمون‌های همبستگی پیرسون و مدل سازی معادلات ساختاری (به کمک نرم

افزار SPSS و Lisrel) استفاده شده است. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داده است که توسعه‌ی رویدادهای

گردشگری بر مسائل اجتماعی- فرهنگی، مسائل اجتماعی- فرهنگی بر رضایت جامعه محلی از رویدادهای

گردشگری و رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری بر حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها تاثیر

دارد. همچنین حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری بر توسعه این رویدادها تاثیر ندارد.

واژه‌های کلیدی: رویداد گردشگری، نگرش، اثرات اجتماعی فرهنگی، توسعه گردشگری، رضایت، قورتان.

مقدمه

گرددشگری با روندی رو به رشد در بسیاری از کشورهای در حال توسعه؛ تبدیل به ابزاری برای توسعه شده است.

گرددشگری باعث ایجاد شغل و درآمد برای ساکنان محلی و همچنین ابزاری برای توسعه فرهنگی، تبادل فرهنگی،

حفظ میراث فرهنگی و محیط زیست، ثبات سیاسی و ایجاد زیر ساخت‌ها برای جامعه میزبان می‌شود (اندriotis^۱

۲۰۰۳). سال‌های پایانی قرن بیست و آغاز هزاره سوم میلادی را می‌توان عصر رویدادهای گرددشگری خواند.

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار مقاصد گرددشگری به منظور تقویت داشته‌ها و گسترش بازار پیش روی خود به برگزاری رویدادها با تنوعی شگرف

از نظر موضوع و تعداد روی آورده‌اند (رنجبریان و زاهدی، ۱۳۸۴).

تحقیقات انجام شده در ایالات متحده امریکا نشان داده است که نرخ سالیانه جشنواره‌ها و رویدادهای گرددشگری

تقریباً ۴/۶ درصد بین سال‌های ۱۹۹۷ و ۱۹۹۰ افزایش یافته است و این امر تنها به واسطه منافعی است که رویدادهای

که رویدادهای گرددشگری برای مقاصد خود به همراه داشته‌اند (Getz^۲، ۱۹۹۷). برخلاف وضعیت گذشته توجه به

واقعی به عنوان عنصر مهمی در صنعت گرددشگری در ذهن مدیران مقاصد جای گرفته است و دولت‌های ملی

ومحلی برای ترویج این واقعی به عنوان نمادی از جذایت‌های گرددشگری محیط خود علاقه مندی نشان داده‌اند تا

جایی که بخش قابل ملاحظه‌ای از منابع مالی مورد نیاز برای تدارک این واقعی از سوی دولت‌های ملی و محلی و

سازمان‌های وابسته به آنها تامین می‌گردد (رنجبریان و زاهدی، ۱۳۸۴). مراسم آیینی و مذهبی زارخاکی روستای

قورتان رویدادی است که هر ساله در روز تاسوعای حسینی برگزار می‌گردد. جای هیچ‌شکی نیست که برگزاری

^۱. Andriotis

^۲. Getz

چنین رویدادی اثرات متعددی را بر ساکنین محلی بر جای می‌گذارد. بنابراین شناسایی و ارزیابی اثرات اجتماعی فرهنگی و تاثیر منافع و هزینه‌های در ک شده بر حمایت مردم محلی از توسعه گردشگری با ارزش تلقی می‌گردد.

مبانی نظری پژوهش

رویداد گردشگری

حسب تعریف، رویداد گردشگری را می‌توان واقعه‌ای دانست که به طور معمول بر خلاف زندگی متعارف و جاری جامعه محلی شکل می‌گیرد. آغاز و پایانی برای آن متصوریم و هدف از آن تأمین یک نیاز (برگزاری مراسم

حج)، فعالیت‌های اجتماعی خیریه (گلریزان)، گذارن اوقات فراغت برای مردم محلی (مسابقه ای ورزشی) یا جلب

گردشگران به یک مقصد گردشگری (تلاش برای میزبانی جام جهانی فوتبال) می‌باشد. وارد ساختن موضوع

رویداد‌ها به صنعت گردشگری از سابقه‌ی طولانی برخوردار نیست. زیرا زمینه برگزاری رویداد‌ها بیشتر به منظور

تأمین خواسته‌ها و نیاز مردم محلی شکل گرفته است. گذشت زمان به فعالیت حاضر در این بخش بازار نشان داد که

آنچه برای مردم یک محل دارای جذابیت است و پول و زمان خود را صرف آن می‌کنند می‌تواند توجه مردمانی از

سایر نقاط و حتی بسته به مورد از سراسر جهان را به خود جلب نماید. البته ضروری است که یاد آور شویم در

مواردی جاذبه‌ها از بسیار پیش دارای ابعاد فرا منطقه‌ای و فرامللی بوده اند اما تعداد چنین جاذبه‌هایی بسیار محدود

بوده و اغلب در چارچوب خاص جاذبه‌های مذهبی و ورزشی جای می‌گیرند (رنجریان و زاهدی، ۱۳۸۴).

سازمان گردشگری کانادا در سال ۱۹۸۹ تعریفی را درباره رویدادها ارائه می‌کند و اظهار دارد که این تعریف اکثر

رویداد‌ها و جشنواره‌ها همچون رویداد‌های بر جسته، جشنواره بین‌المللی، نمایشگاه‌ها، رویداد‌ها و مراسم ملی،

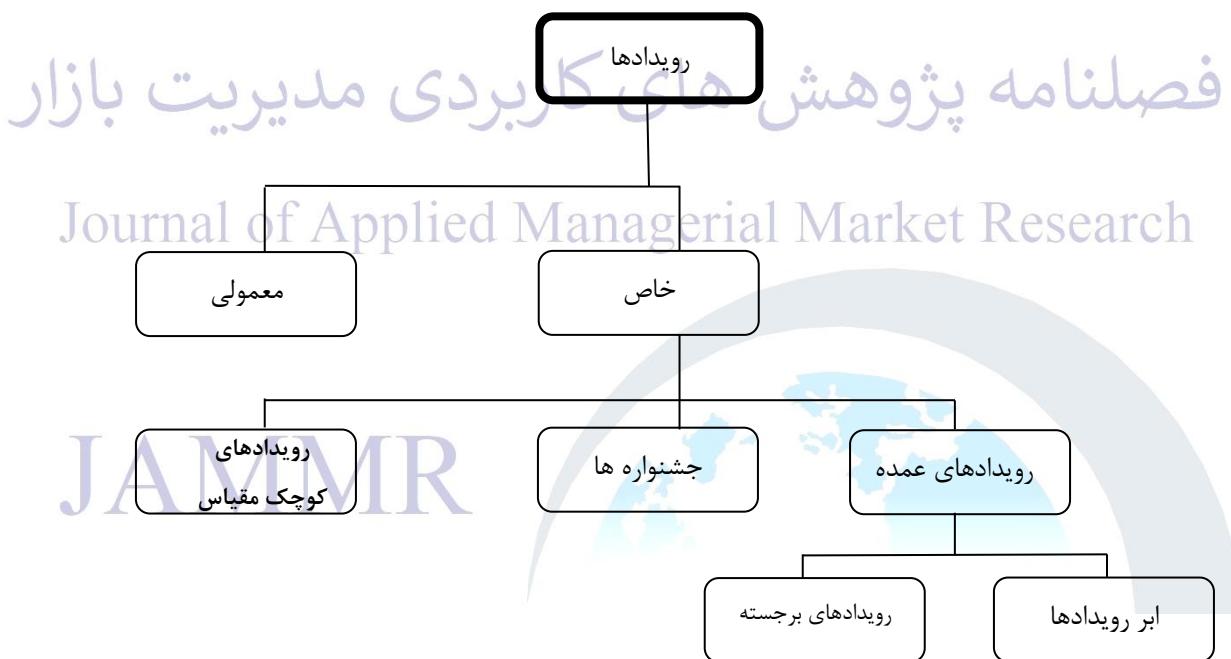
رویدادهای ورزشی عمدۀ قابل استفاده است. گتس بر این باور است که تعریف سازمان گردشگری کانادا از رویدادها بر مبنای جشنواره‌ها و رویدادهای اجتماعی و محلی ایجاد شده است و سپس به تعاریف دیگر گسترش یافته است. گثیر در سال ۱۹۸۶ رویداد را فعالیتی تعریف می‌کند که خارج از برنامه‌های عادی یک سازمان انجام می‌شود و برای گروهی از مردم در محدودی زمانی مشخصی انجام می‌گردد و جامع ترین تعریفی که تا به حال در ادبیات گردشگری از رویدادها بیان شده است توسط گتس مطرح شده است، وی از دو دیدگاه سازمانها و مصرف کنندگان رویدادها را چنین تعریف می‌کند:

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

به باور گتس از دیدگاه سازمان‌ها، رویدادها پدیده‌ای هستند که یکبار یا به طور مکرر خارج از برنامه‌ها و فعالیت‌های اسپانسرها و سازمان‌های برگزار کننده اتفاق می‌افتد (دیگو، ۲۰۰۶). از دیدگاه مصرف کنندگان، رویدادها فرصت‌هایی برای کسب تجارب اجتماعی، فرهنگی و تفریحی می‌باشند که خارج از زندگی روزمره و انتخابات رایج و روزمره و آن‌ها به وجود می‌آیند (گتس، ۱۹۹۷). سازمان گردشگری کانادا تعریف مذبور را از نظر اینکه جنبه‌ی بین‌المللی ندارد ضعیف می‌پنداشد و تعریفی دیگر را به صورت زیر بیان می‌کند: رویدادها، مراسم و نمایشی عمدۀ از برخی موضوعات هستند که در محدوده زمانی مشخصی انجام می‌شود و برای بازدید عموم، آزاد می‌باشد، ممکن است یکبار در سال اتفاق بیفتد یا در دفعات کم و نادری تکرار شوند و سود و منفعتی را خارج از جامعه و جایی که اتفاق می‌افتد به وجود آورد این رویدادها ممکن است قابلیت جذب مسافران بین‌المللی را نیز داشته باشند (جاگو، ۱۹۹۷).

رویدادها از زمان‌های قدیم مهم دانسته می‌شدند چرا که آنها اشکالی از نمایش‌ها، تجمعات عمومی، جشن‌های همگانی و مذهبی کشورها محسوب می‌شدند. در واقع بر اساس گفته‌های تورنر در سال ۱۹۸۲ در تمام فرهنگ‌های دنیا مردم زمان و مکانی را به برگزاری جشن‌ها و مراسم خود اختصاص می‌دهند. در ابتدا دلبستگی‌ها و

تعقات مذهبی باعث شکل گرفتن رویدادها شدند. تحقیقات تاریخی نشان می‌دهد که رویدادها و جشنواره‌ها سابقه‌ای طولانی در تاریخ داشته‌اند و در اکثر مطالعات قدیمی از آنها به عنوان احیا کننده‌های مقصد و جاذبه‌های خاص گردشگری یاد شده است (گتس، ۲۰۰۸). بر اساس اندازه و مقیاس، رویدادها به شکل زیر تقسیم بندی می‌شوند. این نوع تقسیم بندی در اکثر ادبیات مرتبط با گردشگری رویدادها مورد تائید محققان قرار گرفته است (جاگو، ۱۹۹۷).

شکل ۱: مدل شماتیک تقسیم بندی رویدادها بر اساس اندازه و مقیاس (منبع: جاگو، ۱۹۹۷)

نگرش

نگرش یک فرد بیانگر شیوه تفکر، احساس و واکنش‌هایی است که نسبت به محیط اطراف خود دارد و بر اساس این نگرش هر فرد نقش اساسی در رفتارش بازی می‌کند (بیگ زاده و دیگران، ۱۳۹۳). اثرات اجتماعی فرهنگی به عنوان اثرات ناملموس رویدادهای گردشگری شناخته می‌شود که در سالهای اخیر مورد توجه برخی از محققین قرار گرفته است در راستای ارزیابی اثرات اجتماعی فرهنگی رویدادها و جشنواره‌ها و تاثیری که این اثرات بر نگرش

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی بازار
مردمان محلی می‌گذارد، ابزار اندازه‌گیری متفاوتی طراحی شده است (میکانن و پاسان، ۲۰۱۰) فردين در سال

۲۰۰۰ ابزاری را در راستای بررسی نگرش و واکنش‌های مردم محلی نسبت به برگزاری رویدادهای ورزشی در جامعه شان طراحی کرده است. پرسشنامه وی شامل سه بخش اساسی بود، بخش اول در ارتباط با اثرات کلی رویدادهای گردشگری بود، بخش دوم در ارتباط با اثرات تخصصی رویدادهای گردشگری و بخش آخر متغیرهای

JAMMR
مستقلی همچون برخورد با گردشگران، مشارکت، متغیرهای جمعیت شناختی و... را شامل می‌شد. اسمال و ادوارد در سال ۲۰۰۳ پرسشنامه‌ای را تحت عنوان شاخص اندازه‌گیری اثرات اجتماعی فرهنگی در ک شده طراحی کردند که به ارزیابی نگرش و برداشت مردم محلی نسبت به اثرات اجتماعی فرهنگی رویدادها و جشنواره‌های برگزار شده در جامعه شان می‌پرداخت (گوردن، ۲۰۰۳).

دلامر و همکارانش، شاخصی را تحت عنوان شاخص اندازه‌گیری نگرش مردم محلی نسبت به اثرات اجتماعی جشنواره‌ها طراحی کرده‌اند که به اختصار به آن FSIAS نیز می‌گویند. این ابزار اندازه‌گیری با هدف ارزیابی نگرش جامعه محلی نسبت به جشنواره‌ها، رویدادهای محلی و روستایی طراحی شده است. ابزار اندازه‌گیری طراحی شده به وسیله دلامر برای ارزیابی نگرش مردم محلی نسبت به اثرات اجتماعی رویدادها، جشنواره‌ها به دلیل

садگی نسبی و تعداد گزینه‌های کم و متعادل مورد توجه بسیاری از محققان قرار گرفته است. ابزار اندازه‌گیری شامل ۲۵ جمله درباره اثرات اجتماعی فرهنگی رویدادها می‌باشد. که از این میان ۱۶ عدد آن مرتبط با منافع اجتماعی حاصل از برگزاری رویدادها می‌باشد و ۹ عدد آن به هزینه‌های این نوع از گردشگری اشاره می‌کند. اکثریت آنها به ارزیابی اثرات رویدادها بر جامعه محلی پرداخته‌اند.

اثرات اجتماعی و فرهنگی

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار
اثرات اجتماعی رفتار و حالاتی در سفر و گردشگری هستند که بر سیستم ارزشی فردی و جمعی، الگوهای رفتاری و

ساختمانهای اجتماعی، سبک زندگی و کیفیت زندگی ساکنین محلی مقاصد گردشگری تأثیر می‌گذارد (اوهمان و دیگران^۱، ۲۰۰۶). تحقیقات در ارتباطات با اثرات رویدادها از دو دهه پیش آغاز شده است که به طور عمده بر اثرات اقتصادی که رویدادها برای مردمان جامعه محلی (یک منطقه یا بطور کلی یک ملت) به همراه دارند تاکید دارند. در حالی که تحقیقات اولیه از جمله پژوهش‌هایی که توسط گتس (۱۹۹۱)، ماس و فالکنر (۱۹۹۶)، وریان (۱۹۹۸) انجام شده است منافع اقتصادی رویدادها را مورد توجه قرارداده اند اما اخیراً محققانی همچون جاگو و دیری (۲۰۰۶) و دیری و همکارانش (۲۰۰۶) شیوه‌هایی برای پژوهش اثرات بر جای مانده از رویدادهای گردشگری ارائه کرده اند که تمرکز تک بعدی بر جنبه‌های اقتصادی رخدادهای گردشگری را محدود می‌کنند. تحقیق و پژوهش در ارتباط با ارزش اثرات اجتماعی و محیطی رویدادهای گردشگری هم از نظر عملیاتی و هم از نظر آکادمیک در حال توسعه می‌باشد و اینطور به نظر می‌رسد که ارزیابی اثرات اجتماعی گردشگری وارد مرحله بلوغ خود شده است (دیری و جاگو، ۲۰۱۰).

^۱. Ohman et al.

ماتیسون و وال در سال ۱۹۸۲ اثرات اجتماعی را تغییراتی در کیفیت زندگی ساکنین محلی مقاصد گردشگری می‌دانند. هال اثرات اجتماعی را رفتار و حالاتی در سفر و گردشگری تعریف می‌کند که بر سیستم ارزشی فردی و جمعی، الگوهای رفتاری و ساختارهای اجتماعی، سبک زندگی و کیفیت زندگی افراد تاثیر می‌گذارد (اوهمان و جانز و ویلکر، ۲۰۰۷).

بر اساس گفته‌های گتس و هال در سال ۱۹۹۷ رویدادهای گردشگری اثرات اجتماعی فرهنگی مستقیمی را نه تنها بر جوامع میزبان بلکه بر گردشگران دارند. حس افتخاری که مردم محلی به جامعه خود به عنوان مقصد میزبان

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار
Journal of Applied Managerial Market Research
 از اثرات مثبت اجتماعی را شامل می‌شوند. اینکه مقصدی به عنوان میزبان رخدادی خاص و پر طرفدار شناخته شود
 حسی از هیجان و افتخار را به جامعه، دانشگاهها و دیگر مناطق موجود در مقصد القا می‌کند. گاهی این حس افتخار باعث می‌گردد که مردمان محلی خود به عنوان اسپانسرها و حامیان برگزاری رویداد اقدام می‌کنند (مجله ویلستر، ص. ۸).

رویدادها به عنوان جاذبه‌های گردشگری به مخاطبان محلی و منطقه‌ای خود وابسته هستند. رویدادهای بزرگ به مقاصد کمک می‌کنند تا مدت اقامت گردشگرانشان را افزایش دهند و تاثیر مثبت را بر انتخاب مجدد منطقه تشویق می‌کند. موزه‌ها، مراکز گردشگری، پارکهای موضوعی، مراکز خرید و استادیوم‌های ورزشی، برنامه‌های مرتبط با رویدادهای خاص را ارتقا می‌دهند. رویدادها به ایجاد ارتباط حسی بین مقصد و بازدید کنندگان کمک می‌کنند (زیما، ۲۰۱۱). رویدادهایی که یک بار فقط برگزار می‌شوند می‌توانند به شدت به تصویر سازی مقصد کمک نمایند. در عین حال رویدادها می‌توانند تاثیر منفی بر تصویر مقصد را نیز به همراه داشته باشند و این به نحوه مدیریت رویداد و شرایط بازاریابی و برنامه ریزی و نحوه برگزاری آن دارد (همان، ص. ۳۲).

اثرات اجتماعی فرهنگی به عنوان اثرات ناملموس رویدادهای گردشگری شناخته می‌شود که در سال‌های اخیر مورد توجه برشی از محققین قرار گرفته است در راستای ارزیابی اثرات اجتماعی فرهنگی رویدادها و جشنواره‌ها و تاثیری که این اثرات بر نگرش مردمان محلی می‌گذارد، ابزار اندازه‌گیری متفاوتی طراحی شده است (میکان و پاسان، ۲۰۱۰). فردلین در سال ۲۰۰۰ ابزاری را در راستای بررسی نگرش و واکنش‌های مردم محلی نسبت به برگزاری رویدادهای ورزشی در جامعه شان طراحی کرده است. پرسشنامه وی شامل سه بخش اساسی بود، بخش اول در ارتباط با اثرات کلی رویدادهای گردشگری بود، بخش دوم در ارتباط با اثرات تخصصی رویدادهای گردشگری و بخش آخر متغیرهای مستقلی همچون برخورد با گردشگران، مشارکت، متغیرهای جمعیت شناختی و ... را شامل می‌شد. اسمال و ادوارد در سال ۲۰۰۳ پرسشنامه‌ای را تحت عنوان شاخص اندازه‌گیری اثرات اجتماعی فرهنگی در ک شده طراحی کردند که به ارزیابی نگرش و برداشت مردم محلی نسبت به اثرات اجتماعی فرهنگی رویدادها و جشنواره‌های برگزار شده در جامعه شان می‌پرداخت (گوردن، ۲۰۰۳).

توسعه گردشگری

منظور از توسعه گردشگری مجموعه‌ی اقدامات و ملاحظاتی است که به منظور تقویت این صنعت و افزایش نقش آن در اقتصاد یک جامعه برنامه ریزی و عملیاتی می‌شود (ضرغام بروجنی و نیک‌بین، ۱۳۹۱). توسعه گردشگری می‌تواند آثار مثبتی را در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی به همراه داشته باشد که در زمینه اجتماعی فرهنگی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد : ۱- تمایل جامعه میزبان برای پذیرفتن و یادگیری زبان

های دیگر به منظور برقراری ارتباط بیشتر با گردشگران خارجی ۲- ایجاد و تقویت حس خویشن شناسی بین ساکنان ۳- افزایش غرور محلی ۴- ایجاد شرایط مناسب برای مشارکت فعال ساکنان بومی در معرفی فرهنگ و آثار فرهنگی منطقه به میهمانان ۵- احیای هنر و سنت‌های بومی ۶- تشویق رشد اقتصادی محلی از طریق گردشگری فرهنگی و احیای آثار وابسته‌ی تاریخی- فرهنگی. (دولت آبادی، ۱۳۸۸)

رضایت: عبارتست از احساس و نگرش مشتری نسبت به محصول یا خدمتی که از آن استفاده کرده است (الماسی و دیگران، ۱۳۹۴).

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

روستای قورتان از توابع بخش بن روذ شهر ورزنه در فاصله ۱۹ کیلومتری جنوب شرقی هرنده و ۱۰ کیلومتری

اصفهان واقع شده است.ارتفاع این روستا از سطح دریا ۱۴۸۰ متر و آب و هوای آن معتدل و خشک است. بر اساس

سرشماری در سال ۱۳۸۵ جمعیت روستا ۱۵۰۰ نفر اعلام شده است. مردم روستا به زبان فارسی با لهجه محلی سخن می‌گویند. مسلمان و پیرو مذهب شیعه هستند (www.varzanesaba.ir). محمدی ترکمنی و دیگران (۱۳۹۳)

در مطالعه خود با عنوان: "بررسی اثرات تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان بر استان‌های شمال غرب

کشور" پنج عامل معتبر اقتصادی، اجتماعی روانی، فرهنگی، زیست محیطی و گردشگری را مورد بررسی قرار دادند و دریافتند که عامل فرهنگی مهم ترین تاثیر تور آذربایجان و عوامل اقتصادی، اجتماعی روانی، زیست محیطی و

گردشگری در رتبه‌های بعدی اهمیت قرار دارند. همچنین افزایش آگاهی مردم نسبت به اثرات مثبت ورزش مهم ترین اثر فرهنگی، سرگرمی و نفريح مهم ترین اثر اجتماعی روانی، هزینه بودجه عمومی ورزشی منطقه مهم ترین

اثر اقتصادی، جذب گردشگران خارجی در سایر سازمان‌ها مهم ترین اثر گردشگری و آلودگی صوتی و هوا مهم

ترین اثر زیست محیطی این رویداد ورزشی شناخته شدند. عبدالله (۱۳۹۲) در مطالعه خود با عنوان: "تأثیر نگرش

و وابستگی‌های مردم محلی بر حمایت و توسعه‌ی گردشگری رویدادها" دریافت که وابستگی اجتماعی مردم محلی و درک تاثیرات مثبت اجتماعی فرهنگی برگزاری رویداد ساختاری است که قوی ترین تاثیر را در نگرش و حمایت از توسعه و میزبانی رویداد قالی شویان دارد.

اندام و دیگران (۱۳۹۲) در مطالعه خود با عنوان: "بررسی اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی بر جامعه میزبان" شش عامل فرهنگی، همدلی و رفاقت، توسعه و ارتقاء، توسعه سرمایه اجتماعی، توسعه اقتصادی و زیر ساخت و مدیریت را مورد بررسی قرار دادند که عامل همدلی و رفاقت بیان کننده تعلق و وابستگی اجتماعی است و اتحاد و

یکپارچگی، تعهد و مسئولیت پذیری و رابطه دوستی را در بین برگزار کنندگان افزایش داده و منجر به دور شدن افراد جامعه میزبان از دغدغه‌های فکری و ذهنی شده است. سحابی و مرادی (۱۳۹۰) در مطالعه‌ای با عنوان: "تحلیل

Journal of Applied Managerial Market Research
اثرات فرهنگی اجتماعی گردشگری" دریافتند توجه به تأثیرات گردشگری بر فرهنگ و اجتماع و رابطه گردشگری با فرهنگ در تعیین انگیزه گردشگری در محوریت قرار دارد. ولذا توجه به تأثیرات مثبت و منفی فرهنگی و اجتماعی آن‌ها به طور همزمان ضروری است. با توجه به مطالعه انجام شده، گردشگری در روندی تاریخی، اثرات اجتماعی و فرهنگی آن بیشتر منفی است که می‌توان دلایلی چون نگاه اقتصادی به گردشگری، عدم آشنایی

فرهنگ‌ها با یکدیگر در وضعیت کنونی، جمعیت بالای گردشگران در مکانی خاص و ... را برشمود.

کیم^۱ و دیگران (۲۰۱۵) در مطالعه‌ای با عنوان: "ارزیابی اثرات اجتماعی ادراک شده از میزبانی یک رویداد ورزشی بزرگ" دریافتند که اثرات اجتماعی می‌توانند منافع واقعی تری به دنبال داشته باشند که گروه‌های مختلف ذینفعان نیز نگران آن هستند (جامعه محلی و گردشگران) زیرا واقع بینانه ثابت شده که اثرات پولی چنین رویدادهایی برای

^۱. Kim et al.

شهر و ندان محلی مفید نیست. وینکل و وسنام^۱ در مطالعه‌ای با عنوان: "احساس و برداشت جامعه از اثرات

اجتماعی رویدادها" دریافتند که کسانی که احساس نیازمند می‌کنند برای برپایی رویدادهای گردشگری به منافع

اجتماعی و فردی آن توجه می‌کنند و کسانی که احساس نیازمند نسبت به آن دارند به هزینه‌های اجتماعی آن

توجه می‌کنند. کسانی که احساس می‌کنند جامعه نیازهای آنان را بطرف می‌سازد هزینه‌های کمتری را در کم می‌

کنند و در نتیجه از توسعه رویدادها حمایت می‌کنند. ویور و لاوتون^۲ در مطالعه خود با عنوان: "برداشت

ساکنان محلی از یک رویداد سنتیجه جویانه" دریافتند که یک نگرش کلی مدارا با وجود جنبه‌های سنتیجه جویانه آن

درین ساکنین وجود دارد که به دلیل تعادلی است که در منافع و هزینه‌های اجتماعی آن در سطح جامعه وجود

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

دارد.

Journal of Applied Managerial Market Research
اندرسون و لاندبرگ^۳ (۲۰۱۳) در مطالعه‌ای با عنوان: "قیاس و پایداری: ارزیابی اثرات سه گانه از یک رویداد

گردشگری" دریافتند که بازدید از یک جشنواره موسیقی برای شهر و ندان از نظر اجتماعی به خودی خود یک

گزینه با ارزش است و برای نسل جوان‌تر یک میراث ارزشمند فرهنگی به حساب می‌آید که کمی از ارتقاء تصویر

مقصد با ارزش‌تر تلقی می‌شود. گنوس و زینس^۴ (۲۰۱۱) در مطالعه خود با عنوان: "توسعه ارتباطات در گردشگری

فرهنگی" با استفاده از نظر ۲۵۰ گردشگر به بررسی عوامل موثر در ایجاد سطوح مختلف علاقه گردشگران به درگیر

شدن در فرهنگ جامعه محلی پرداختند و دریافتند که پذیرای بودن افراد جامعه نقش چشم‌گیری در به وجود آمدن

این علاقه دارد که خود ناشی از اثرات مثبت اجتماعی فرهنگی ورود گردشگران است.

۱. Winkle & Woosnam

۲. Weaver & Lawton

۳. Andersson & Lundberg

۴. Gnoth & Zins

دیری و جاگو^۱ (۲۰۱۰) در مطالعه خود با عنوان: "اثرات اجتماعی رویدادها و نقش رفتارهای ضد اجتماعی"

دریافتند که هر اثر منفی پتانسیل این را دارد که دیگر آثار مثبت را تضعیف کند و از آنجا که می‌تواند اثرات بلند

مدت مثبت رویدادها مانند غرور و افتخار محلی را خدشه دار کند بیشترین تاثیر را دارد. اثرات منفی اجتماعی

فرهنگی رویدادهای گردشگری موجب ایجاد نگرشی منفی از برگزاری رویداد می‌شود و همچنین باعث می‌شود

که مردم محلی از برگزاری رویداد در جامعه شان احساس حقارت کرده و این احساس را در برگزاری مجدد

رویداد از خود بروز می‌دهند. وود^۲ (۲۰۰۵) در مطالعه خود با عنوان: "اندازه گیری اثرات اقتصادی و اجتماعی

رویدادهای محلی پرنفوذ" اظهار می‌کند که رویدادها نتایج مشتبی بر خود شناسی جامعه محلی از طریق احیا کردن

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار
هویت آنها و بهبود هویت مقصد و افزایش حس افتخار و غرور محلی‌ها دارد.

Journal of Applied Managerial Market Research

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه ۱: توسعه‌ی رویدادهای گردشگری بر مسائل اجتماعی - فرهنگی تاثیر دارد.

JAMMR

فرضیه ۲: مسائل اجتماعی - فرهنگی بر رضایت جامعه محلی از رویدادهای گردشگری تاثیر دارد.

فرضیه ۳: رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری بر حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها تاثیر دارد.

فرضیه ۴: حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری بر توسعه‌ی این رویدادها تاثیر دارد.

منطبق بر فرضیه‌های پژوهش مدل مفهومی پژوهش به صورت زیر است. در مدل مفهومی پژوهش حاضر ۴ متغیر

مکنون، توسعه رویدادهای گردشگری (DEVELOP)، رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری (SAT)

^۱. Deery & Jago

^۲. Wood

مسائل اجتماعی- فرهنگی (PROBLEM)، حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری

(SUPPORT) و شاخص‌های اندازه‌گیری آنها به روشنی نشان داده شده است.

مدیریت بازار
Journal of AJ

فصلنامه پژوهش
Market Research

JAMMR

شکل شماره ۲ : مدل مفهومی پژوهش

منبع : دیری و جاگو (۲۰۱۰) با اصلاحات محقق

روش‌شناسی پژوهش

تحقیق حاضر به منظور بررسی تاثیرات فرهنگی- اجتماعی حضور گردشگران در رویدادهای گردشگری بر جامعه

محلی می باشد. پژوهش از جنبه هدف، کاربردی - توسعه‌ای و از حیث ماهیت و روش توصیفی پیمایشی است.

پس از بررسی مطالعات انجام شده در زمینه رویدادهای گردشگری و اثرات فرهنگی اجتماعی آن مدل ارائه شده

است. با توجه به مدل فرضی تحقیق جهت جمع‌آوری اطلاعات و دستیابی به اهداف، از پرسشنامه‌بی‌نام استفاده

شده است. ۲۸۰ پرسشنامه توسط ساکنین روستای قورتان تکمیل گردید. سؤالات تحقیق در قالب گویه‌های

پرسشنامه گنجانده شده است. هر گویه پرسشنامه با توجه به هدف اصلی و سؤالات در نظر گرفته شده و بالطبع

جواب هر سؤال گامی در جهت تحقق و تأمین هدف اصلی پژوهش است. پرسشنامه پژوهش مشتمل بر ۳۴ گویه به

شرح زیر می‌باشد.

جدول ۱: متغیرها و شماره گویه‌های پرسشنامه

ردیف	متغیر مورد سوال	شماره گویه‌های پرسشنامه
۱	توسعه رویدادهای گردشگری	۱-۱۸
۳	رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری	۱۹-۲۴
۴	مسائل اجتماعی-فرهنگی	۲۵-۲۹
۵	حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری	۳۰-۳۴

جامعه آماری پژوهش حاضر ساکنین محلی و مقامات روزتای قورتان از توابع ورزنه می‌باشد. روش نمونه

گیری در این پژوهش نمونه گیری خوش‌ای تصادفی است و حجم نمونه نیز توسط فرمول کوکران و برابر با ۲۸۰

نفر تعیین گردید. برای افزایش اعتبار و روایی صوری، از استادان راهنمای، مشاور، افراد صاحب نظر و خبره استفاده

می‌شود. پایایی آن نیز از طریق آزمون آلفای کرونباخ مورد سنجش قرار گرفت. با توزیع اولیه ۳۰ پرسشنامه ضریب

پایایی برای پرسشنامه که حاوی ۳۴ سوال می‌باشد، برابر ۰/۸۸۱ محاسبه گردید. با عنایت به این که حداقل ضریب

پایایی برای پرسشنامه‌های پژوهشی ۰/۷۰ می‌باشد، ملاحظه می‌گردد که ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده از این

مقدار بالاتر است و مناسب می‌باشد. در ادامه با توزیع کلی پرسشنامه‌ها ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه‌ها که

به طور کامل تکمیل شده و قابل بررسی بود محاسبه و نتایج زیر حاصل گردید.

جدول ۲: ضرایب مربوط به آلفای کرونباخ

ردیف	سازه‌های مورد سنجش	مقدار ضریب آلفای کرونباخ
۱	توسعه رویدادهای گردشگری	۰/۸۵۵
۲	رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری	۰/۸۱۸
۳	مسائل اجتماعی-فرهنگی	۰/۷۴۸
۴	حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری	۰/۷۲۸
۵	کل پرسشنامه	۰/۹۰۲

از آنجا که تحقیق حاضر از نوع تحقیقات پیمایشی است و در تحقیقات پیمایشی هدف از تحلیل توصیفی، شناخت

پارامترهای جامعه است بدین منظور شاخص‌های مرکزی (میانگین و میانه) و شاخص‌های پراکندگی (واریانس و

انحراف معیار) به کمک نرم افزار SPSS محاسبه می‌گردند. همچنین به منظور بررسی اعتبار و روایی پرسشنامه از

آزمون تحلیل عاملی تاییدی و در نهایت برای تحلیل استنباطی داده‌ها و بررسی اثبات یا عدم اثبات فرضیه‌ها از

آزمون‌های همبستگی پرسون و مدل سازی معادلات ساختاری (به کمک نرم افزار SPSS و Lisrel) استفاده گردید.

نتایج حاصل از بررسی برآش مدل مفهومی پژوهش حاکی از آنست که مدل پژوهش حاضر از برآش مناسبی برخوردار است. خلاصه نتایج در جدول زیر قابل مشاهده است.

جدول ۳: شاخص‌های برآش مدل

ردیف	نام شاخص	حد مجاز	ارزش
۱	$\frac{\chi^2}{df}$ (کای ۲ بر درجه آزادی)	کمتر از ۳	۳/۵۶ (در یک برآش ایده‌آل برابر ۱)
۲	جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)	۰/۱	۰/۰۹
۳	شاخص برازنده‌گی تطبیقی (CFI)	بالاتر از ۰/۹	۰/۹۱
۴	شاخص تعديل شده برازنده‌گی (AGFI)	بالاتر از ۰/۸	۰/۹۱
۵	کای اسکوئر بهنجار یا نسبی (Chi-Square)	بزرگتر از ۵ درصد	۱۸۶۲/۰۴

تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش

در این بخش در ابتدا به طور مختصر نتایج حاصل از سوالات جمعیت شناختی نمونه مطرح می‌شود. سپس نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری پژوهش ارائه و مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

تحلیل جمعیت شناختی نمونه

ویژگی‌های پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه در این تحقیق با استفاده از متغیرهای جمعیت شناختی جنسیت، سن، وضعیت تا هل، سطح تحصیلات صرفاً جهت گزارش سیمای آزمودنی‌ها، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در این پژوهش ۶۲/۱ درصد پاسخ دهنده‌گان زن و ۳۷/۹ درصد مرد بودند. ۳۸/۲ درصد از پاسخ دهنده‌گان متاهل و ۶۱/۸ درصد مجرد بودند. با توجه به نتایج، بیشترین پاسخ دهنده‌گان (۳۶درصد) را افراد بین ۳۰ تا ۳۹ سال تشکیل داده‌اند. بیشترین درصد افراد پاسخ دهنده (۲۹درصد) دارای مدرک تحصیلی دیپلم بوده‌اند.

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

تجزیه و تحلیل داده‌های آماری پژوهش

در مدل معادلات ساختاری بدنبال آنیم که مشخص کنیم روابط موجود بین صفت‌های مکنون که بر اساس نظریه استخراج شده‌اند با توجه به داده‌های گردآوری شده از نمونه، مورد تایید قرار می‌گیرد یا خیر. روابط بین متغیرها در مدل معادلات ساختاری به دو حوزه کلی تقسیم می‌شود که دسته اول تحت عنوان مدل اندازه‌گیری و دسته دوم تحت عنوان مدل ساختاری نامیده می‌شوند.

(۱) روابط بین متغیرهای پنهان با متغیرهای آشکار

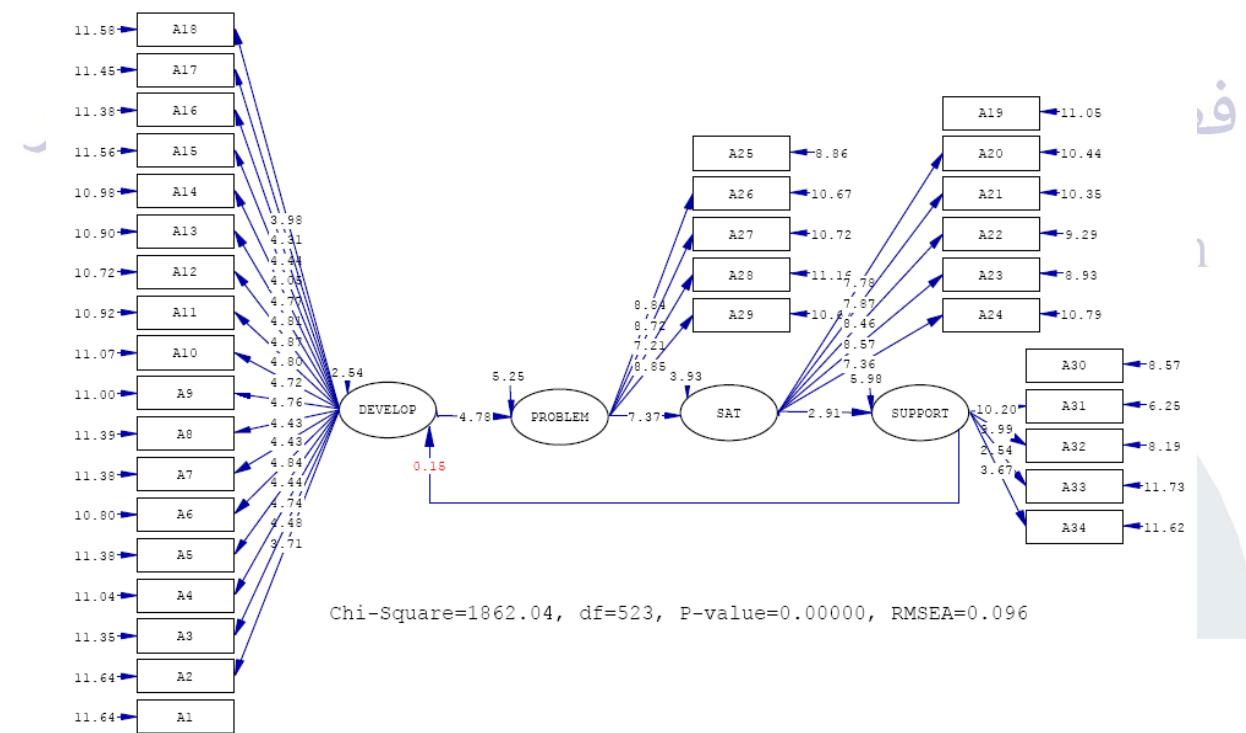
(۲) روابط بین متغیرهای پنهان با متغیرهای پنهان

در این قسمت به بررسی معنادار بودن اعداد بدست آمده مدل می‌پردازیم؛ در رابطه با معنی‌داری اعداد، باید گفت از آنجایی که در این تحقیق در سطح اطمینان ۹۵٪ بدنبال آزمون فرضیات هستیم، برای آزمون t اعدادی معنادار خواهد بود که بزرگ‌تر از $-1/96$ و $+1/96$ باشند. به این معنی که اگر در آزمون t عددی بین $-1/96$ و $+1/96$ باشد، بی‌معنا خواهد بود. در مدل زیر (نمودار ۴-۲) اعداد بدست آمده برای آزمون t معنادار هستند

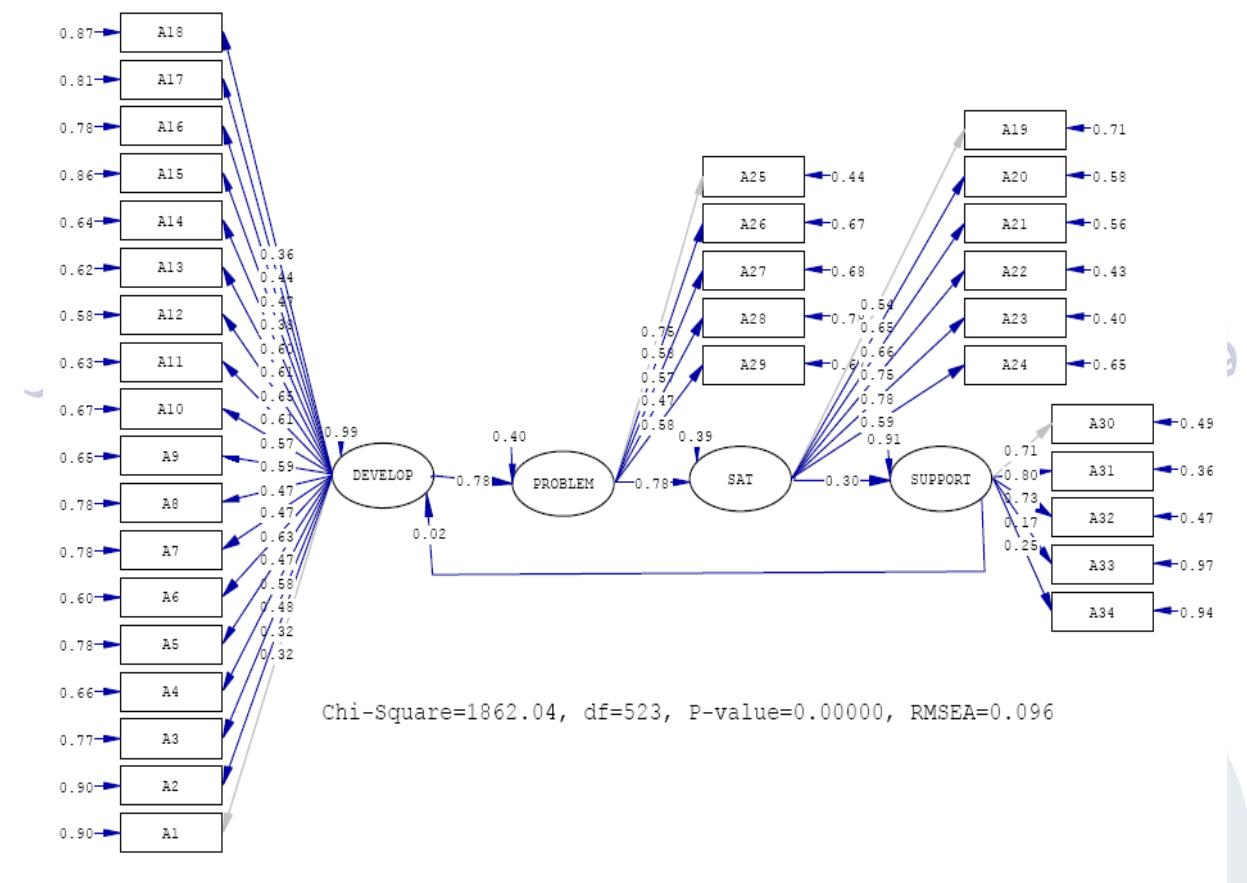
و می‌توان به بررسی روابط علی (شاخص‌های اندازه‌گیری با متغیر مکنون) و اثرات (متغیر عای مکنون با هم) با توجه

به موارد ذکر شده در جداول و نمودارهای بالا، مدل از نظر شاخص‌های تناسب در وضعیت مناسبی قرار داردند.

مدل استاندارد تحقیق با استفاده از نرم افزار لیزرل

مدل در حالت معناداری با t-value

فرضیه ۱ : توسعه‌ی رویدادهای گردشگری بر مسائل اجتماعی - فرهنگی تاثیر دارد.

ضریب مسیر متغیر مکنون درون زای توسعه‌ی رویدادهای گردشگری بر متغیر درون زای مسائل اجتماعی -

فرهنگی $\beta_1 = 0.78$ ، با ارزش t برابر با $4/78$ در سطح خطای 0.05 با اطمینان $95/0$ آماره مورد نظر معنادار است در

نتیجه فرض صفر مبنی بر عدم وجود ضریب مربوطه رد می‌شود. نتیجه پژوهش حاضر با نتیجه‌ای که وود (۲۰۰۵) و

دلامر (۱۹۹۷) در پژوهش‌های خود بدست آورده همخوانی دارد. آنان توسعه‌ی رویدادهای گردشگری را برابر

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

فرضیه ۲ : مسائل اجتماعی - فرهنگی بر رضایت جامعه محلی از رویدادهای گردشگری تاثیر دارد.

ضریب مسیر متغیر مکنون درون زای مسائل اجتماعی - فرهنگی بر متغیر درون زای رضایت جامعه محلی از رویدادهای گردشگری $\beta_2 = 0.78$ ، با ارزش t برابر با $7/37$ در سطح خطای 0.05 با اطمینان $95/0$ آماره مورد نظر معنادار است در نتیجه فرض صفر مبنی بر عدم وجود ضریب مربوطه رد می‌شود. نتیجه پژوهش حاضر با نتیجه‌ای که دیری و جاگو (۲۰۱۰) و عبداللهی (۱۳۹۲) در پژوهش‌های خود بدست آورده همخوانی دارد. آنان مسائل اجتماعی - فرهنگی را برابر رضایت جامعه محلی از رویدادهای گردشگری موثر می‌دانستند.

فرضیه ۳: رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری بر حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها تاثیر دارد.

ضریب مسیر متغیر مکنون درون زای رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری بر متغیر درون زای حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها $\beta_3 = 0.30$ ، با ارزش t برابر با $2/91$ در سطح خطای 0.05 با اطمینان $95/0$ آماره مورد نظر معنادار است در نتیجه فرض صفر مبنی بر عدم وجود ضریب مربوطه رد می‌شود. نتیجه پژوهش حاضر با نتیجه‌ای که وینکل و وسنام (۲۰۱۳) و مولوی (۲۰۰۲) در پژوهش‌های خود بدست آورده‌اند همخوانی دارد. آنان رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری را بر حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها موثر می‌دانستند.

فرضیه ۴: حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری بر توسعه‌ی این رویدادها تاثیر دارد.

ضریب مسیر متغیر مکنون درون زای حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها بر متغیر درون زای توسعه‌ی رویدادهای گردشگری $\beta_4 = 0.02$ ، با ارزش t برابر با $0/15$ در سطح خطای 0.05 با اطمینان $95/0$ آماره مورد نظر معنادار نیست در نتیجه فرض صفر مبنی بر عدم وجود ضریب مربوطه رد می‌شود و فرضیه چهارم محقق مورد حمایت قرار نمی‌گیرد. نتیجه پژوهش حاضر با نتیجه‌ای که گنوس و زینس (۲۰۱۱) و دیری و جاگو (۲۰۱۰) در پژوهش‌های خود بدست آورده‌اند همخوانی ندارد. آنان حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری را بر توسعه‌ی این رویدادها موثر می‌دانستند.

جدول ۴: وزن‌های رگرسیونی مدل پژوهش

آماره T	مقادیر استاندارد شده	مقادیر برآورد شده	متغیرهای پیش‌بینی کننده	
۴/۷۸	۰/۷۸	۱/۶۵	مسائل اجتماعی- فرهنگی	→ توسعه رویدادهای گردشگری
۷/۳۷	۰/۷۸	۰/۵۰	رضايت شهروندان	→ مسائل اجتماعی- فرهنگی
۲/۹۱	۰/۳۰	۰/۶۰	حملات شهروندان	→ رضايت شهروندان
۰/۱۵	۰/۰۲	۰/۰۱	توسعه رویدادهای گردشگری	→ حمایت شهروندان

بحث و نتیجه گیری

بر اساس نتایج و یافته‌های حاصل از فرضیه اصلی اول و تاثیر توسعه رویدادهای گردشگری بر مسائل اجتماعی و فرهنگی می‌توان به سازمان‌ها و برنامه‌ریزان در امر رویدادهای گردشگری پیشنهاد نمود تا در انتخاب و توسعه نوع رویداد در محل و بستر مناسب نهایت دقت و تأمل را به کار گیرند. زیرا توسعه‌ی نامطلوب رویداد در مکان‌ها یا توسعه رویدادی مناسب در محلی نامطلوب مسائل و مشکلات اجتماعی- فرهنگی را بر جای خواهد گذاشت که می‌تواند خدمات جبران ناپذیری را به بطن جامعه‌ی محلی وارد سازد. از طرف دیگر توسعه‌ی مطلوب رویدادهای

گردشگری می‌تواند به رشد اجتماعی-فرهنگی مردم محلی کمک وافری نماید. متصلیان امر می‌توانند با شناسایی و بررسی مسائل اجتماعی-فرهنگی ناشی از برگزاری رویدادها در پی رفع عوامل مخرب و منفی و تقویت عوامل مطلوب برآیند.

مسائل اجتماعی-فرهنگی بر رضایت جامعه محلی از رویدادهای گردشگری تاثیر دارد. به سازمان‌های فعال در امور برگزاری رویدادهای گردشگری جهت بهبود عملکرد خود پیشنهاد می‌گردد تا با شناسایی و تقویت عوامل اجتماعی-فرهنگی مثبت و موثر حاصل از برگزاری و توسعه رویدادها، رضایت مردم محلی را جلب کنند. استفاده

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار
فرهنگی، مردمان محلی اثرات مطلوب اجتماعی رویدادها را بهتر درک کنند و از این طریق مدیران می‌توانند تضمین که ساکنان محلی به احتمال زیاد از توسعه‌ی این رویداد راضی هستند.

رضایت شهروندان از رویدادهای گردشگری بر حمایت آنها از برگزاری مجدد این رویدادها تاثیر دارد. زمانی که شهروندان و مردم محلی از مزایای مادی و غیرمادی حاصل از برگزاری و توسعه‌ی رویدادهای بهره ببرند و موجب اختلال زندگی روزمره‌ی آنها نگردد و همچنین ضرر و زیانی به آنان تحمیل نشود، نه تنها از برگزاری مجدد آن رویداد ناراضی نخواهند بود بلکه حمایت نیز خواهند نمود. از این رو به مسویین مربوطه پیشنهاد می‌گردد تا سعی کنند از مشارکت مردم محلی در امر برگزاری رویداد استفاده کنند و آنان را از منافع مادی و غیر مادی رویداد محروم نسازند. پیشنهاد می‌شود برنامه‌هایی در راستای بهبود کسب و کار مردم محلی در منطقه و ایجاد مشاغل جدید در زمان برگزاری رویداد، انجام گردد.

حمایت شهروندان از برگزاری مجدد رویدادهای گردشگری بر توسعه‌ی این رویدادها تاثیر ندارد. درست است که بدون حمایت مردم محلی امکان برگزاری و توسعه‌ی مطلوب یک رویداد گردشگری امکان پذیر نخواهد بود اما از

طرف دیگر حمایت مردم محلی نیز خود به تنها بی‌عامل موفقیت توسعه‌ی رویدادهای گردشگری نمی‌باشد. بدون حمایت‌های مالی و غیرمالی دولت، توسعه و برگزاری هرچه بهتر و پربارتر رویدادها امکان‌پذیر نخواهد بود. در این راستا به مسولین و سازمان‌های مرتبط پیشنهاد می‌گردد که با کمک‌های مالی و اختصاص بودجه جهت توسعه رویدادهای گردشگری گامی موثر بردارند. اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های جامعه محور که باعث می‌گردد روابط عاطفی در میان ساکنین محلی افزایش یابد و در نتیجه حمایت از رویداد زارخاک روستای قورتان را افزایش می‌دهد، پیشنهاد می‌گردد.

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

Journal of Applied Managerial Market Research

JAMMR

منابع

- اله وردی، زهرا.، میرباقری ، ابوالفضل . و نورشرق ، فاطمه. (۱۳۹۰). آسیب شناسی نرم افزاری گردشگری در ایران و ارائه راهکارهای نوین . اولین همایش بین المللی مدیریت گردشگری و توسعه پایدار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت ، مرودشت .

- الماسی، سمانه.، رضوی، سیدمحمد حسین. و امیرنژاد، سعید. (۱۳۹۴). بررسی رضایت مشتری و مشتری گرایی در

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار ۱۱ ، شماره اماكن ورزشی دولتی و خصوصی استان مازندران. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفاه جرکتی. دوره

۲۱ ، صص ۱۲۹-۱۳۷.

Journal of Applied Managerial Market Research

- اندام، رضا.، مهدی زاده، رحیمه. و تقی پور جهرمی، فریده. (۱۳۹۲). بررسی اثرات رویدادهای ورزشی بر جامعه

میزبان. پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، سال سوم، شماره ۶، صص ۷۳-۸۵

- بیگ زاده، فرزانه .، پور شیخعلی ، ایمان . و سیدی ، سمية. (۱۳۹۳). آشنایی با مفهوم نگرش در بازاریابی . کنفرانس JAMMR

بین المللی حسابداری ، اقتصاد و مدیریت مالی ، شرکت دانش محور ارتاخه ، تهران .

- خرمی، محمد امین .. الیاسی، بهنام. و ایمانی زاده، امیر حسین. (۱۳۹۴). عوامل موثر بر راهبردهای توسعه

گردشگری رویداد در ایران. همایش بین المللی روز جهانی گردشگری، دانشگاه علامه طباطبائی ، تهران.

- رنجبریان، بهرام. و زاهدی، محمد. (۱۳۸۴). رویدادهای گردشگری ، تنوع و مدیریت. فصلنامه مطالعات

گردشگری، شماره ۵، صص ۲۷-۵۴

- سحابی، جلیل. و مرادی، عبدالله. (۱۳۹۰). تحلیل اثرات فرهنگی و اجتماعی گردشگری. اولین همایش بین المللی

مدیریت گردشگری و توسعه پایدار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

- ضرغام بروجنی، حمید. و نیک بین، مهنا. (۱۳۹۱). سنجش پایداری توسعه گردشگری در جزیره کیش. *مجله پژوهش‌های رشد و پایداری*. شماره ۴۲. صص ۱۶۸-۱۳۷.
- ضیایی، محمود. و تراب احمدی، مژگان. (۱۳۹۱). *شناخت صنعت گردشگری*. چاپ اول، تهران: نشر علوم اجتماعی.
- عبدالله زاده، محمود. (۱۳۸۸). *برنامه ریزی ملی و منطقه‌ای جهانگردی*. چاپ سوم، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

- عبداللهی، مولود. (۱۳۹۲). *تاثیر نگرش و وابستگی‌های مردم محلی بر حمایت و توسعه گردشگری رویدادها*. **فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار** پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده گردشگری، دانشگاه سمنان.

- محمدی ترکمانی، احسان.، گودرزی، محمود.، جعفری، افسر. و جاوید، مجید. (۱۳۹۳). *بررسی اثرات تور*

دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان بر استان‌های شمال غرب کشور. *پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار*

حرکتی، سال دهم، شماره بیستم، صص ۵۴-۴۵.

- معرفی جامع میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شرق اصفهان، ورزنه. (۱۳۹۵). *برگفته در تاریخ*

www.varzanesaba.ir از سایت ۱۳۹۵/۱/۲۹

-Andersson ,T.D. , Lundberg , E. (۲۰۱۲) .*Commensurability and sustainability:*

Triple impact assessments of a tourism event . *Tourism Management* , No. ۳۷ , pp.

۹۹-۱۰۹.

-Andriotis , K. (۲۰۰۳). Problems of island tourism development :The Greek Insular Regions. *Coastal Mass Tourism: Diversificationand sustainable development in*

southern Europe , edited by B. Bramwell. Clevedon , UK: Channel View , pp. ۱۱۴-

۳۲.

-Deery, M. Jago, L. (۲۰۱۰). Social impacts of events and the role of anti-social behaviour. *International Journal of Event and Festival Management*, Vol .۱, issue .۱, pp.۸-۲۸.

-Delamere. T.A. (۱۹۹۷). Development of scale items to measure the social impact of community festivals. *Journal of Applied Recreation Research* , Vol.۲۲, No.۴ , pp .۲۹۳-۳۱۵.

فصلنامه پژوهش‌های کاربردی مدیریت بازار

-Getz, D. (۲۰۱۰). The nature and scope of festival studies. *International Journal of Event Management Research* , Vol.۵ , No.۱

JAMMR

-Getz, D. (۱۹۹۷). *Event Management & Event Tourism*, New York: Cognizant Communication Corporation

-Gnoth , J. Zins , A.H (۲۰۱۱). Developing a tourism cultural contact scale. *Journal of Business Research*, NO. ۸. PP ۷-۲۶.

- Kim, W. Jun, H.M. Walker. M & Drane. D. (۲۰۱۵). Evaluating the perceived social impacts of hosting large-scale sport tourism events: Scale development and validation . *Tourism Management* ۴۸. pp. ۲۱-۳۲.

-Molloy, J. (۲۰۰۲) . Regional Festival: a look at community support , the isolation factor and funding sources , *The Journal of Tourism Studies* , Vol. ۱۳.

-Ohman, S. Jones , I. & Wilkes , K. (۲۰۰۶) .The perceived social impact of the ۲۰۰۶ Football world cup on Munich residents , *Journal of Sport & Tourism* , vol. ۱۱, No .۲ , pp.۱۲۹-۱۵۲.

-Weaver, D.B., Lawton , L.J. (۲۰۱۳). Resident perceptions of a contentious tourism event. *Tourism Management* ۳۷, pp. ۱۶۵-۱۷۵.

-Winkle, C., Woosnam, K. (۲۰۱۳). Sense of community and perceptions of festival social impacts. *International Journal of Event and Festival Management* , Vol. ۵ Iss ۱, pp. ۲۲ – ۳۸.

-Wood , E. H. (۲۰۰۵). Measuring the economic and social impact of local authority events. *International Journal of Public Sector Management* , Vol.۱۸, No.۱, pp . ۳۷-۵۳.